Fietsaf,
Duno op!
Fonteinallee en het Jagershuis

COLOFON

Opdrachtgever:

Gemeente Renkum	Michiel Lassche	Senior beleidsmedewerker Erfgoed & toerisme
	Arjen Broekstra	Beleidsmedewerker Ruimtelijke Ontwikkeling & Milieu

Grondeigenaar:

Geldersch Landschap & Kasteelen

Gerrit Pleijter	Projectleider
Ciska van der Genugten	Beleidsmedewerker cultuurhistorie en landschap
Brian van Beek	Beheerder
Ben Oosting	Boswachter

Concept en ontwerp:

Annerie van Daatselaar	Tuin- & landschapsarchitect, Oosterbeek
Mieke Latijnhouwers	Advies & ontwerp, Oosterbeek

Vormgeving panelen:

Gert Boeijen	Grafisch ontwerper, Boeijende Zaken, Oosterbeek

Mogelijk gemaakt door Provincie Gelderland.

Fiets af,

Duno op!

Landgoed Duno

Fonteinallee

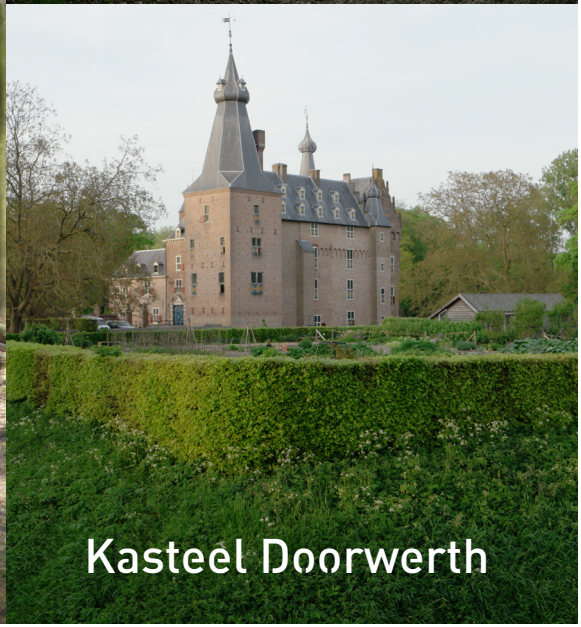

Kasteel Doorwerth

OPGAVE:
verleid fietsers op de Fonteinallee om even af te stappen om een korte wandeling te maken over landgoed Duno.

CASCADEDAL

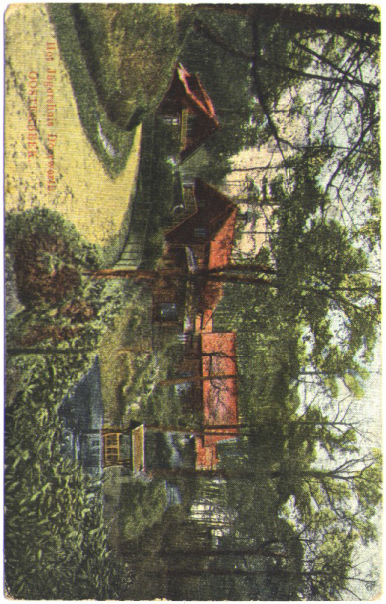

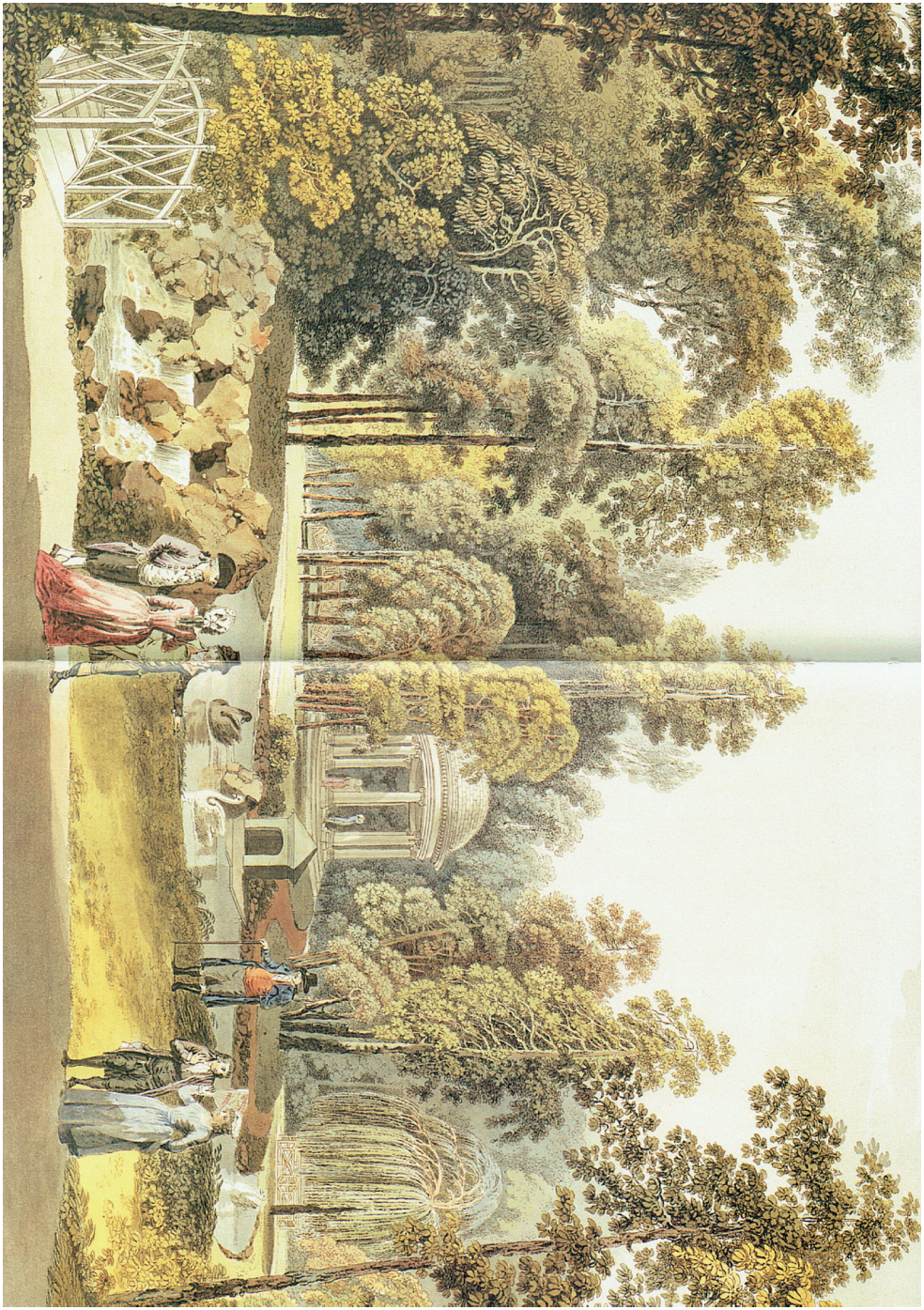

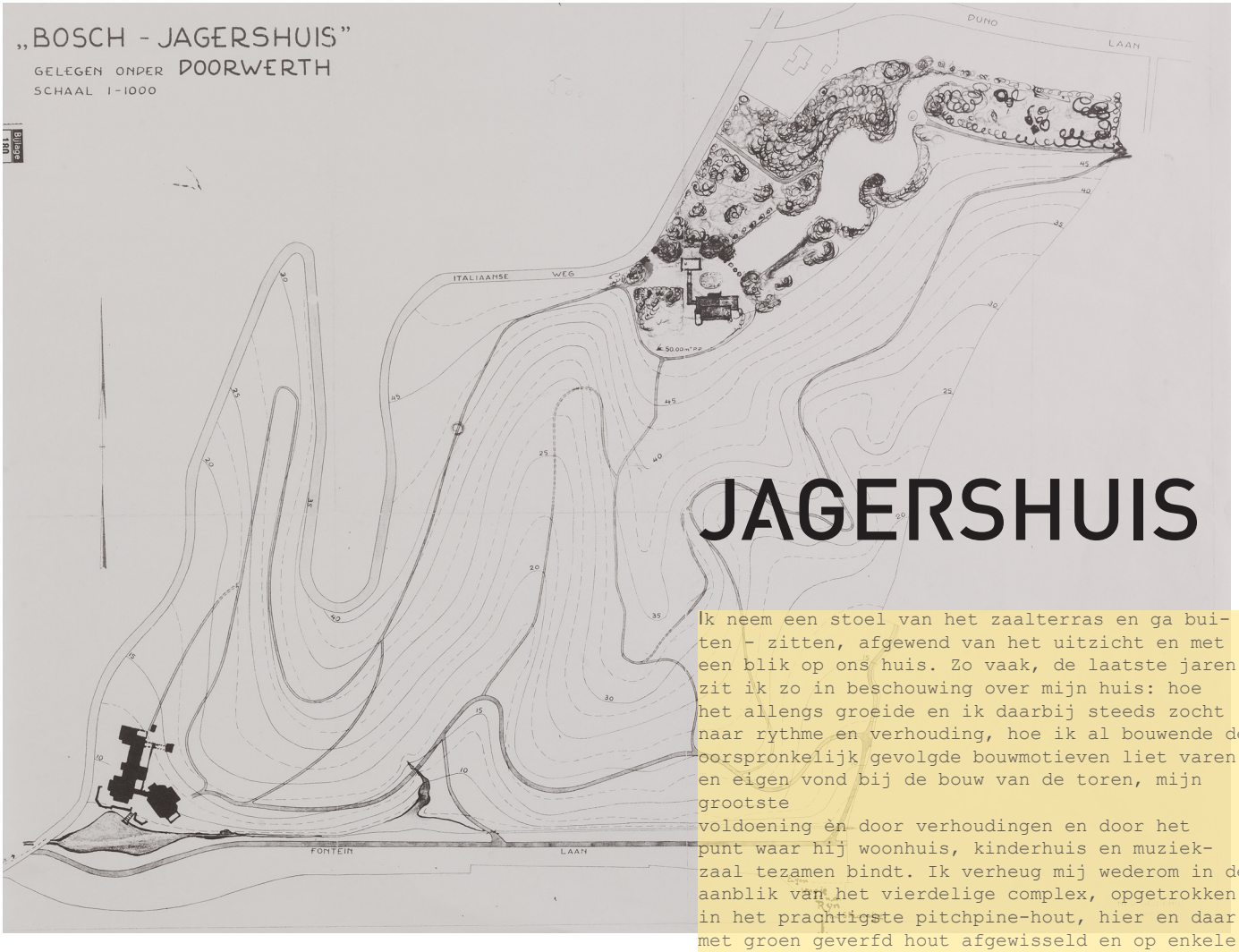

JAGERSHUIS

Ik neem een stoel van het zaalterras en ga buiten - zitten, afgewend van het uitzicht en met een blik op ons huis. Zo vaak, de laatste jaren zit ik zo in beschouwing over mijn huis: hoe het allengs groeide en ik daarbij steeds zocht naar rythme en verhouding, hoe ik al bouwende de oorspronkelijk gevolgde bouwmotieven liet varen en eigen vond bij de bouw van de toren, mijn grootste
voldoening en door verhoudingen en door het punt waar hij woonhuis, kinderhuis en muziekzaal tezamen bindt. Ik verheug mij wederom in de aanblik van het vierdelige complex, opgetrokken in het prachtigste pitchpine-hout, hier en daar met groen geverfd hout afgewisseld en op enkele plaatsen onderbroken door muurwerk.
En ik herinner mij blijde, hoeveel vraagstukken in verband van buiten en binnen-bouworde ik heb opgelost en hoe ik juist ook bij het gehele interieur er naar streefde mijn bijzondere eisen van comfort en schoonheid te verwezenlijken. Al zou ik tegenwoordig in een andere stijl bouwen, zeg ik mijzelf dan, toch is dit goed.
en van wel geen ander geheel zou op deze uitverkoren plek, zulk een romantische bekoring kunnen uitgaan. Ja, "Het Jagershuis"(wat is die naam van eertijds voor ons toch dwaas) is mij dan ook wel heel dierbaar!

uit: dagboek dhr. Driessen

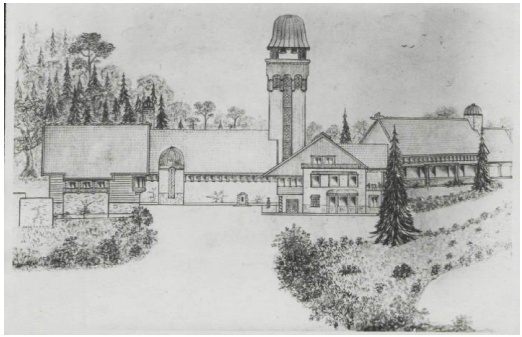

het concept

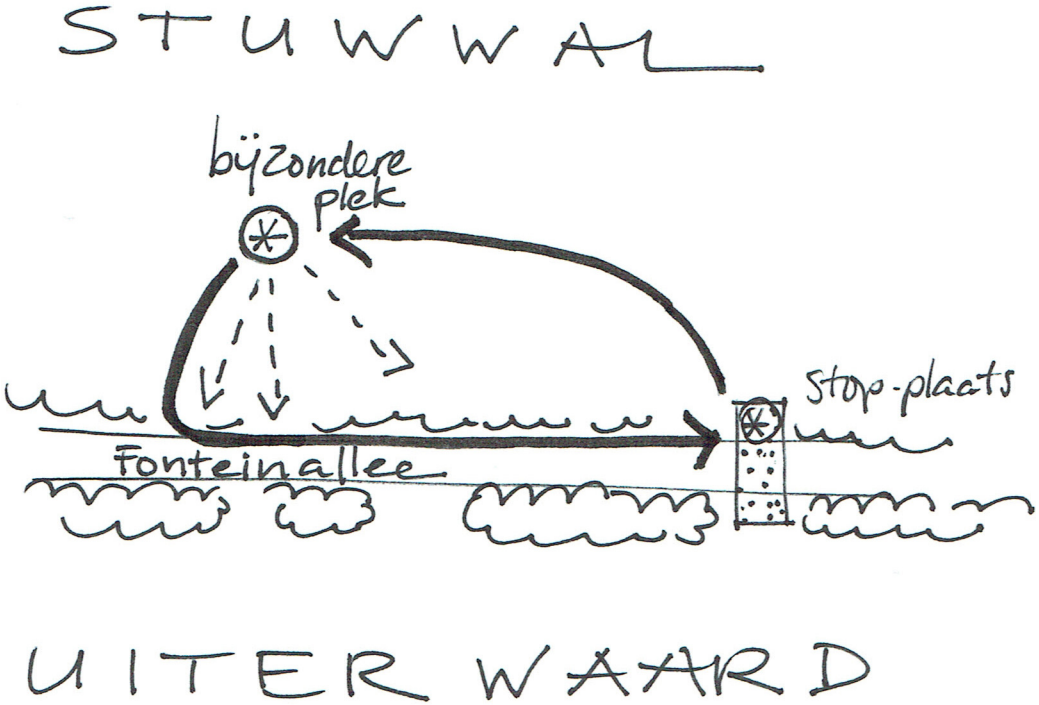
STUWWAL
bijzondere plek
stop-plaats
Fonteinallee
UITERWAARD

Wandeling JAGERSHUIS

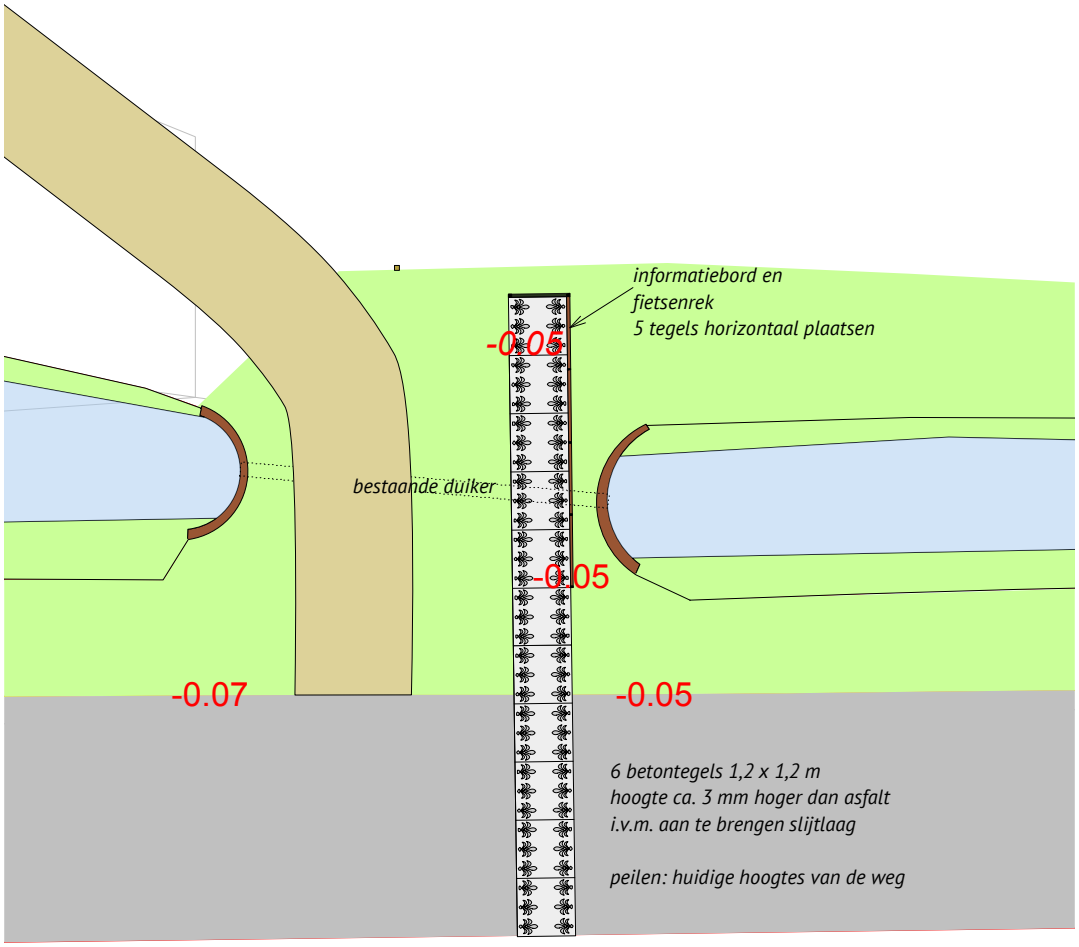

Wandeling CASCADEDAL

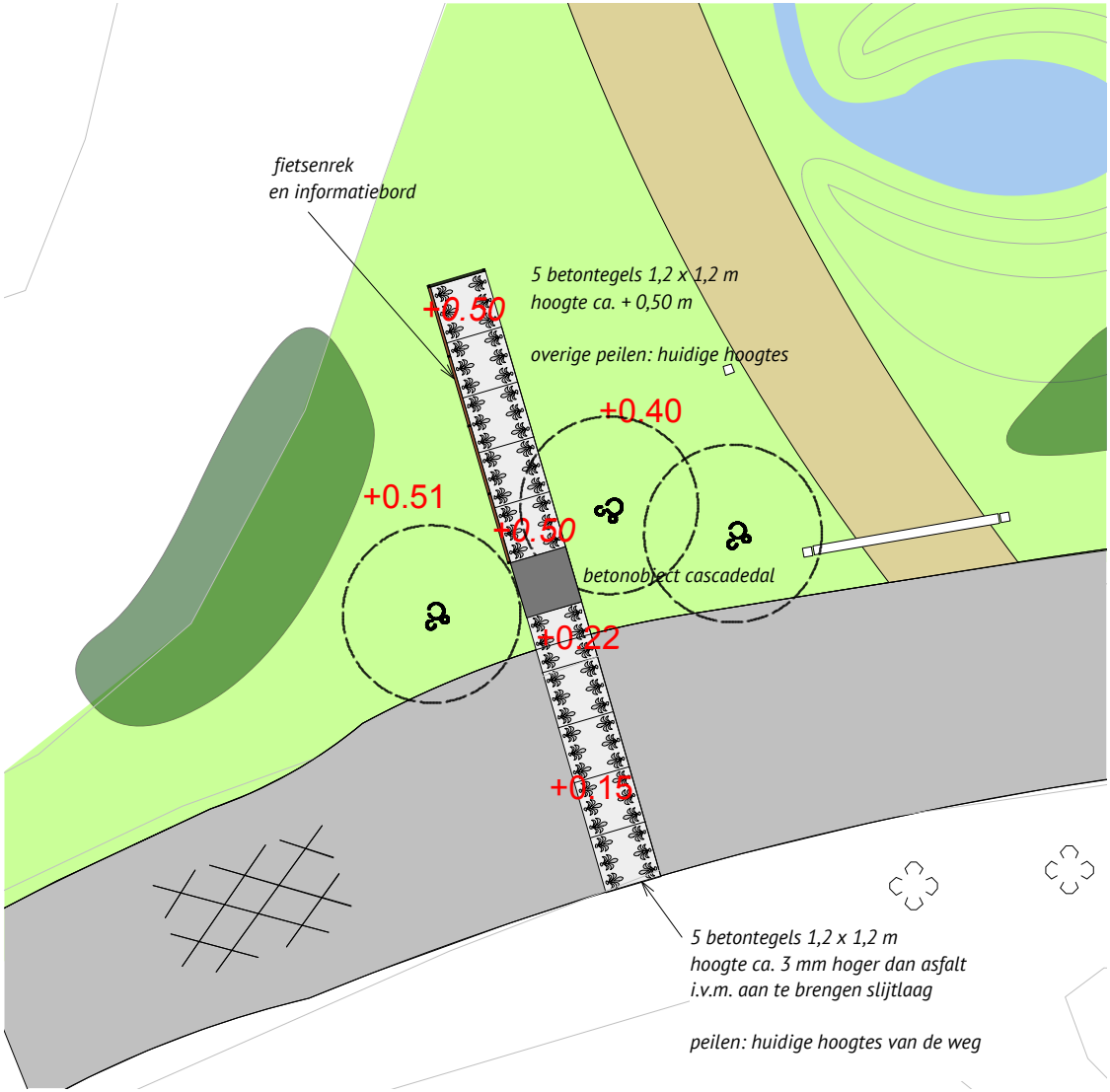

VOORKEURSMODEL FONTEINALLEE

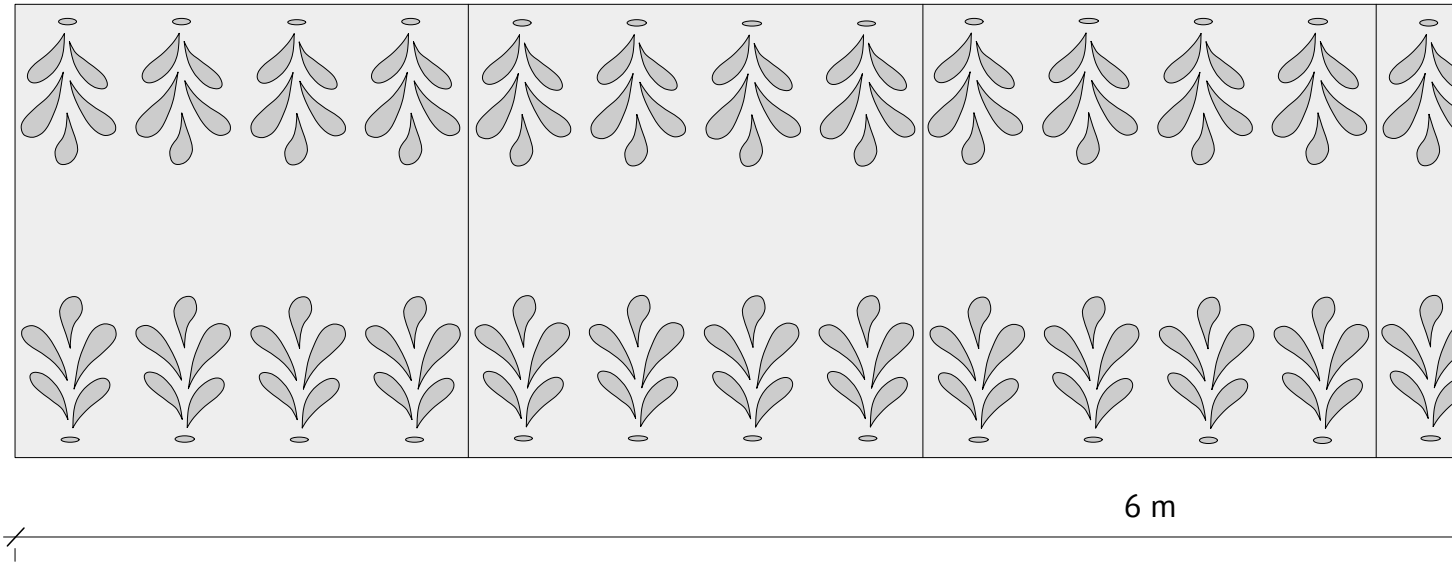

Model print
Print verdiept in beton

20 (of 22) stuks prefab platen licht grijs

Afmeting platen 1,2 x 1,2 meter
Dikte 16 cm

Geschikt voor zwaar verkeer!

betonloper
met fonteinmotief

Ontwerp Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers

Fontelmalee en het Jagershuis

fietsenrek en informatiepaneel

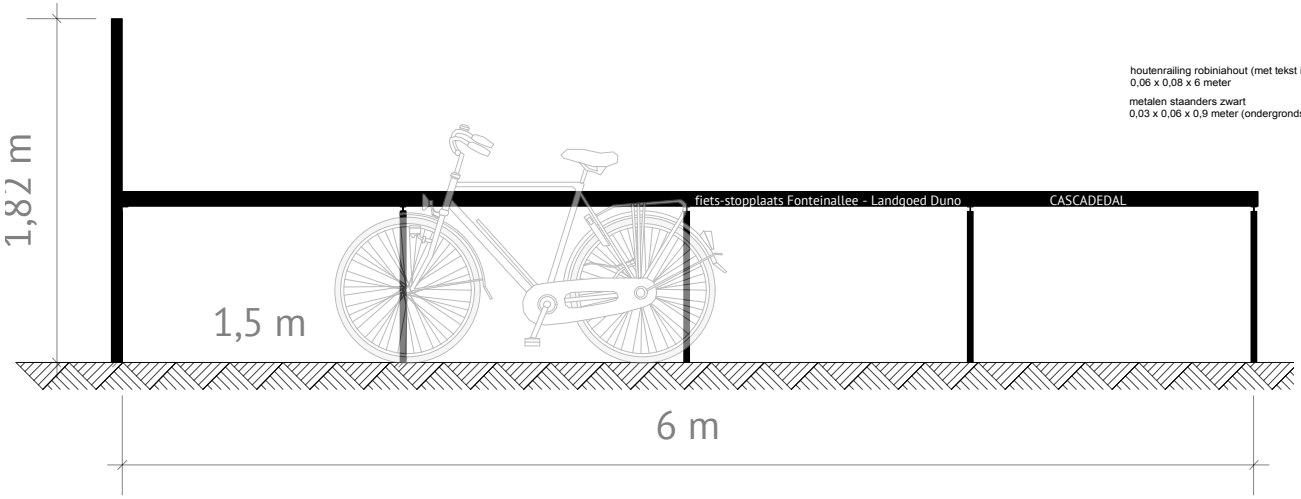

houtenrailing robiniahout (met tekst ingefreesd?)
0,06 x 0,08 x 6 meter

metalen staanders zwart
0,03 x 0,06 x 0,9 meter (ondergronds deel n.t.b. in overleg)

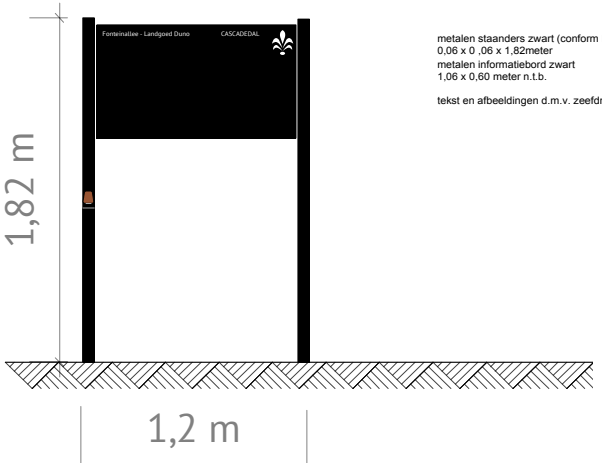

metalen staanders zwart (conform hekwerken Geldersch Landschap & Kasteelen)
0,06 x 0 ,06 x 1,82meter
metalen informatiebord zwart
1,06 x 0,60 meter n.t.b.

tekst en afbeeldingen d.m.v. zeefdruk

betonobject cascadedal

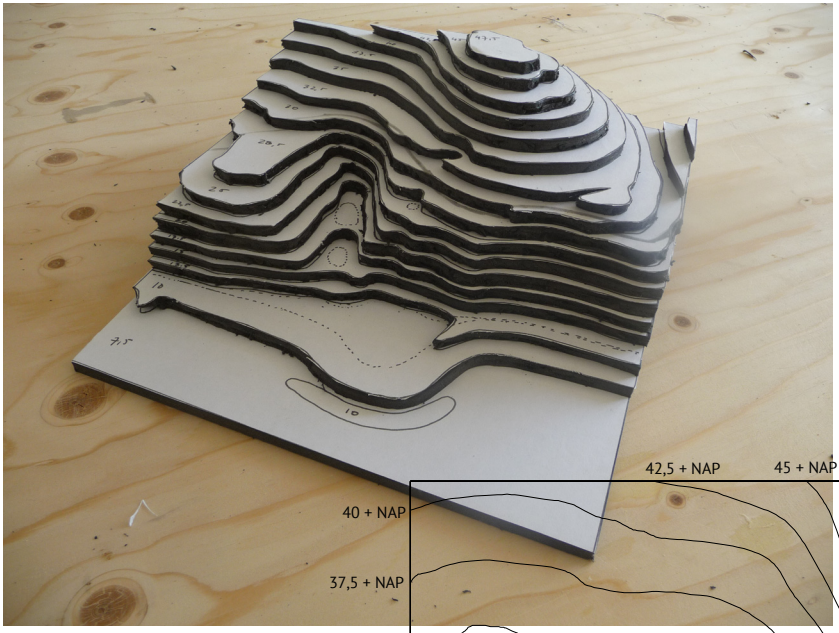

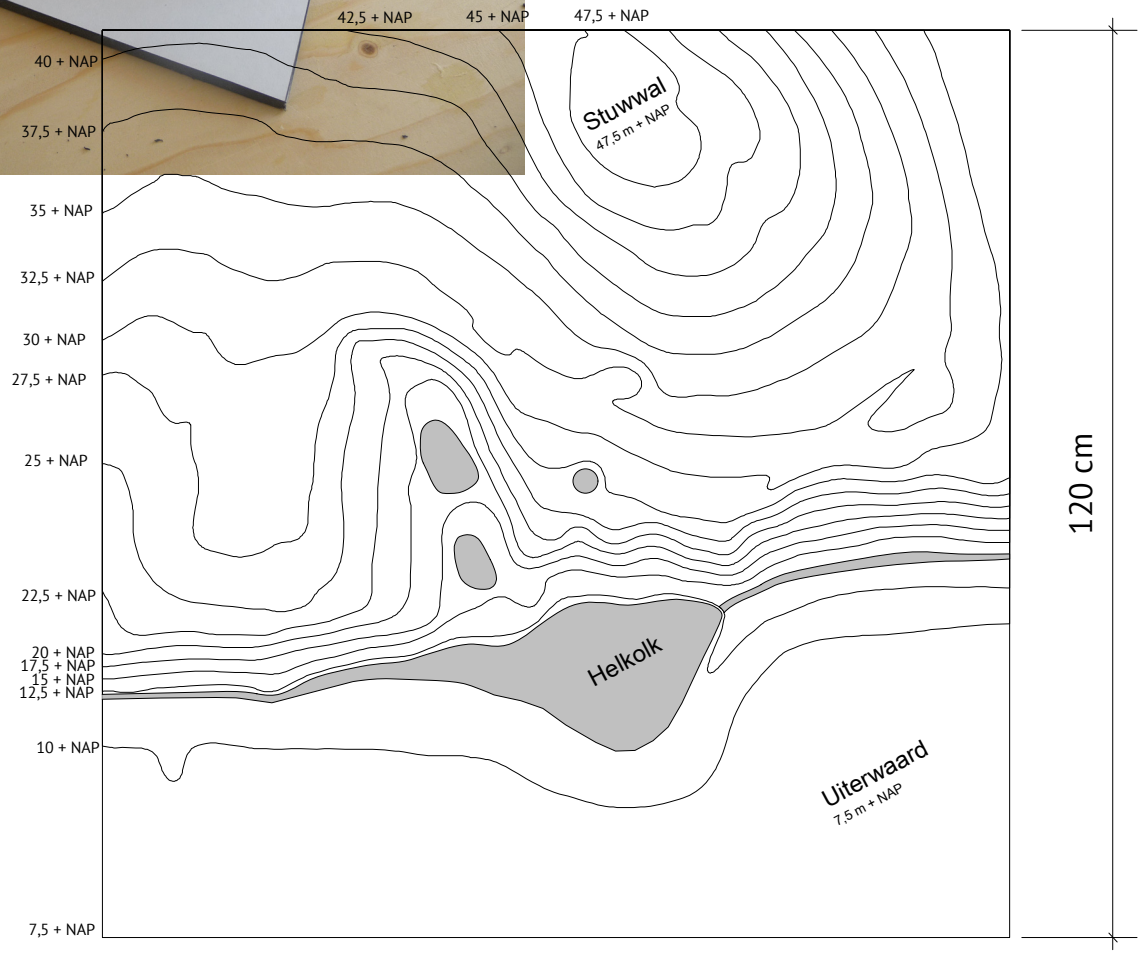

Fiets af, Duno op!

Ontwerp Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers

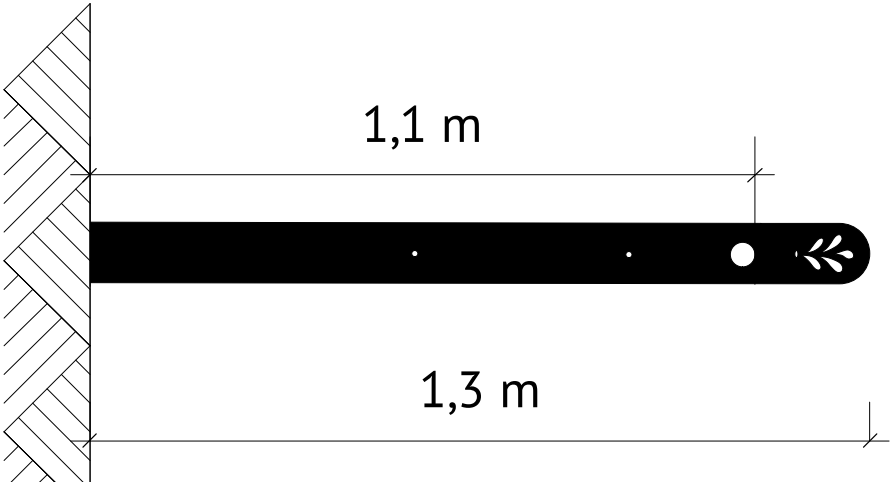

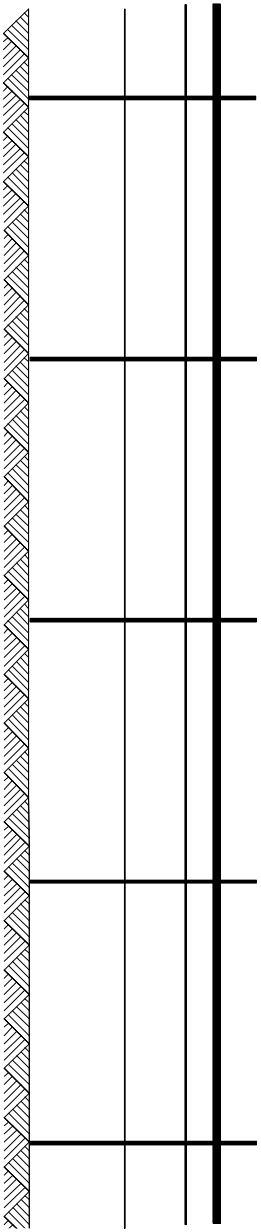

BALUSTRADE LENGTE 7 METER met horizontaal maaiveld

balustrade cascadedal

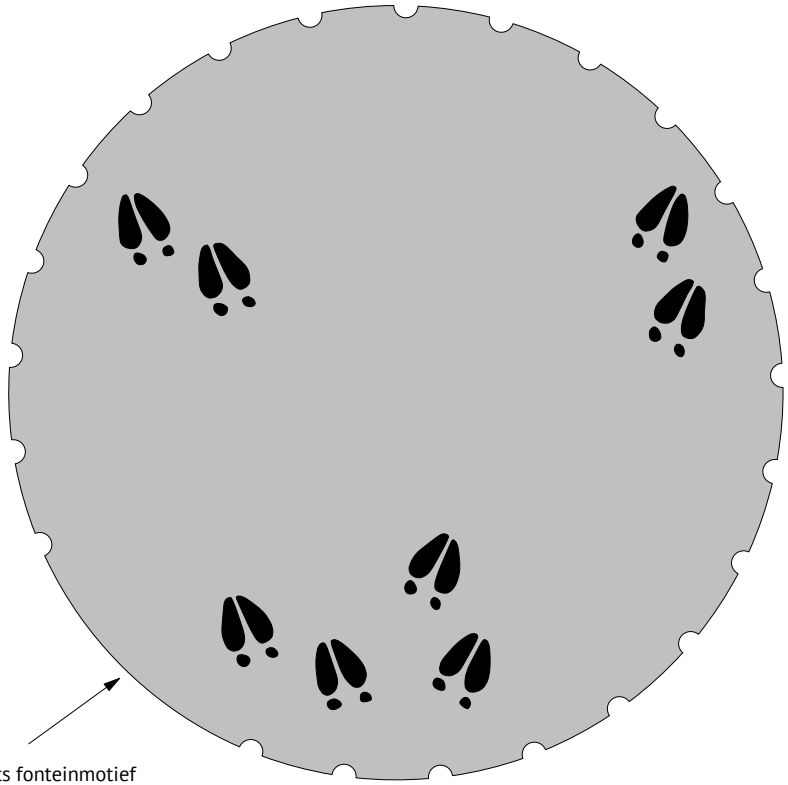

inkepingen
doorsnede 2,5 cm
onderlinge afstand 10 cm

bovenaanzicht schaal 1:5

Zitobject van beton
Hoogte 45 cm, doorsnede 80 cm.
Fonteinmotief 1x in de rand
Hertensporen op de bovenzijde

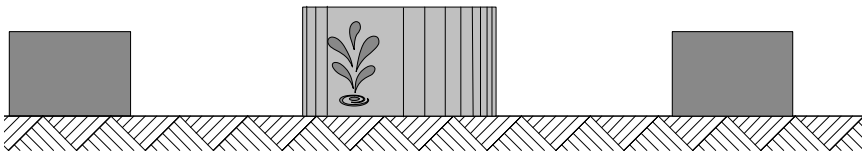

zijaanzicht schaal 1:10

betonobject
theekoepel Jagershuis

hertenspoor schaal 1:5
2x plaatsen

Annerie van Daatselaar
&
Mieke Latijnhouwers

Utrechtseweg 204-1
6862 AX Oosterbeek
T 06 44 86 20 51
E info@annerievandaatselaar.nl

project	**Fietsstopplaatsen Fonteinallee - Duno**
blad	Zitobject theekoepel
datum	11 november 2015
status	**definitief**
schaal	1 : 5 / 10
afmeting	A3

Ontwerp Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers

schildjes voor routepaaltjes

informatiepanelen

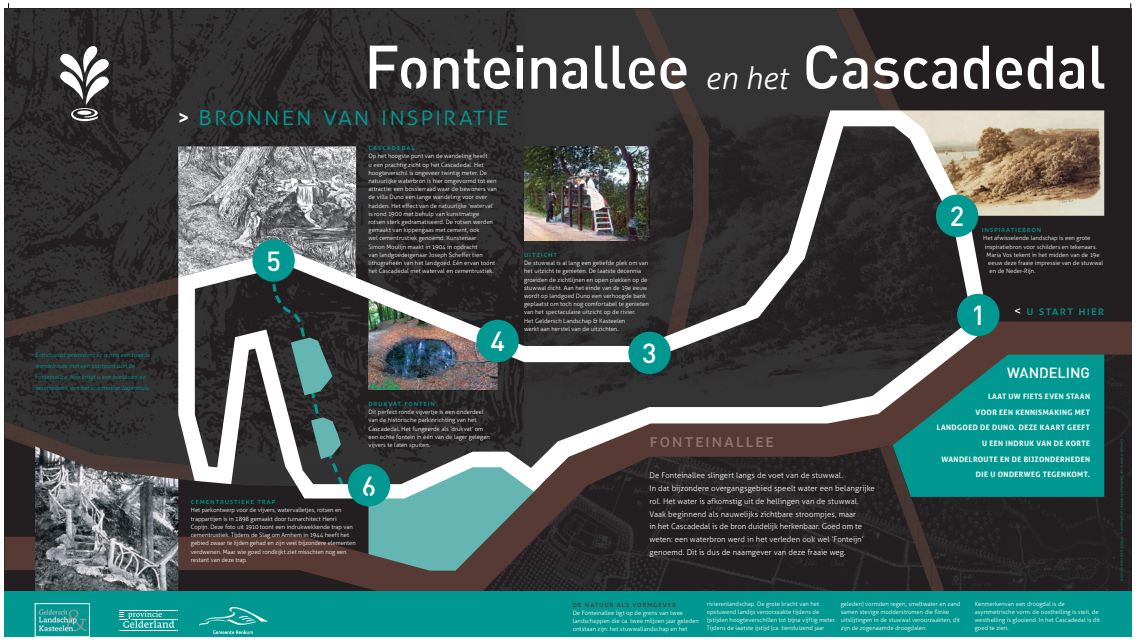

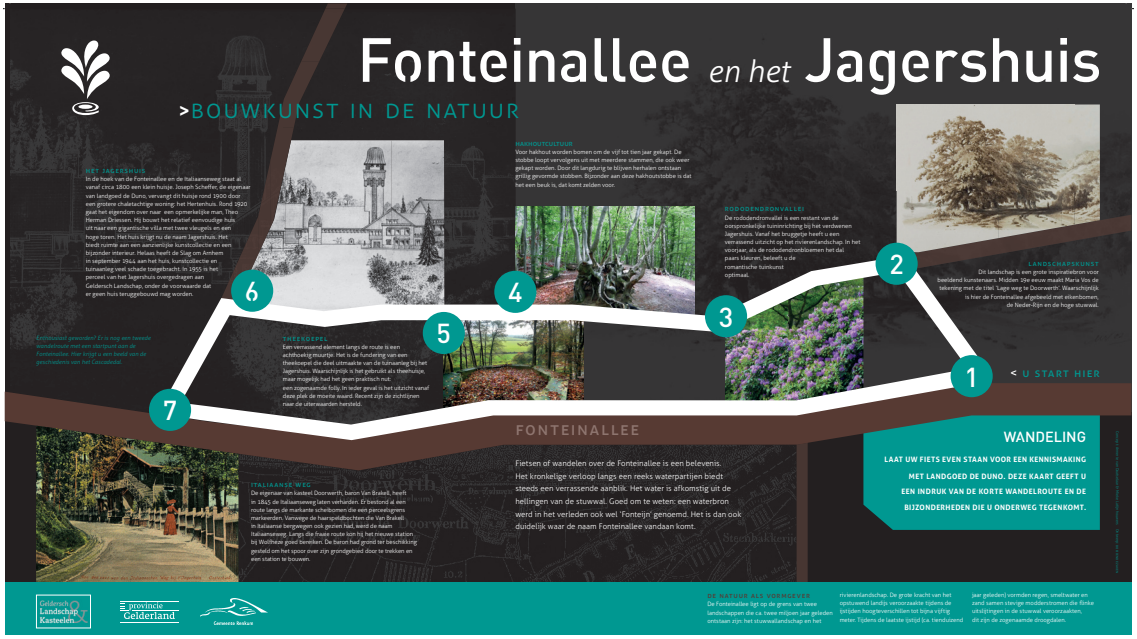

Ontwerp Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers

Fontei

> BRONNEN VAN INSPIRATIE

5

CASCADEDAL

Op het hoogste punt van de wandeling heeft u een prachtig zicht op het Cascadedal. Het hoogteverschil is ongeveer twintig meter. De natuurlijke waterbron is hier omgevormd tot een attractie: een bossierraad waar de bewoners van de villa Duno een lange wandeling voor over hadden. Het effect van de natuurlijke 'waterval' is rond 1900 met behulp van kunstmatige rotsen sterk gedramatiseerd. De rotsen werden gemaakt van kippengaas met cement, ook wel cementrustiek genoemd. Kunstenaar Simon Moulijn maakt in 1904 in opdracht van landgoedeigenaar Joseph Scheffer tien lithografieën van het landgoed. Één ervan toont het Cascadedal met waterval en cementrustiek.

Enthousiast geworden? Er is nog een tweede wandelroute met een startpunt aan de Fonteinallee. Hier krijgt u een beeld van de geschiedenis van het voormalige Jagershuis.

4

DRUKVAT FONTEIN

Dit perfect ronde vijvertje is een onderdeel van de historische parkinrichting van het Cascadedal. Het fungeerde als 'drukvat' om een echte fontein in één van de lager gelegen vijvers te laten spuiten.

6

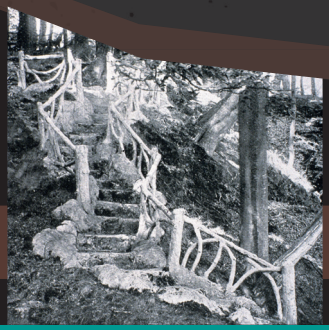

CEMENTRUSTIEKE TRAP

Het parkontwerp voor de vijvers, watervalletjes, rotsen en trappartijen is in 1898 gemaakt door tuinarchitect Henri Copijn. Deze foto uit 1910 toont een indrukwekkende trap van cementrustiek. Tijdens de Slag om Arnhem in 1944 heeft het gebied zwaar te lijden gehad en zijn veel bijzondere elementen verdwenen. Maar wie goed rondkijkt ziet misschien nog een restant van deze trap.

Geldersch Landschap & Kasteelen

provincie Gelderland

Gemeente Renkum

nallee *en het* Cascadedal

UITZICHT
De stuwwal is al lang een geliefde plek om van het uitzicht te genieten. De laatste decennia groeiden de zichtlijnen en open plekken op de stuwwal dicht. Aan het einde van de 19e eeuw wordt op landgoed Duno een verhoogde bank geplaatst om toch nog comfortabel te genieten van het spectaculaire uitzicht op de rivier. Het Geldersch Landschap & Kasteelen werkt aan herstel van de uitzichten.

INSPIRATIEBRON
Het afwisselende landschap is een grote inspiratiebron voor schilders en tekenaars. Maria Vos tekent in het midden van de 19e eeuw deze fraaie impressie van de stuwwal en de Neder-Rijn.

1 < U START HIER

2

3

WANDELING

LAAT UW FIETS EVEN STAAN VOOR EEN KENNISMAKING MET LANDGOED DE DUNO. DEZE KAART GEEFT U EEN INDRUK VAN DE KORTE WANDELROUTE EN DE BIJZONDERHEDEN DIE U ONDERWEG TEGENKOMT.

FONTEINALLEE

De Fonteinallee slingert langs de voet van de stuwwal. In dat bijzondere overgangsgebied speelt water een belangrijke rol. Het water is afkomstig uit de hellingen van de stuwwal. Vaak beginnend als nauwelijks zichtbare stroompjes, maar in het Cascadedal is de bron duidelijk herkenbaar. Goed om te weten: een waterbron werd in het verleden ook wel 'Fonteijn' genoemd. Dit is dus de naamgever van deze fraaie weg.

Concept: Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers · Ontwerp: Boerenzwart

DE NATUUR ALS VORMGEVER
De Fonteinallee ligt op de grens van twee landschappen die ca. twee miljoen jaar geleden ontstaan zijn: het stuwwallandschap en het rivierenlandschap. De grote kracht van het opstuwend landijs veroorzaakte tijdens de ijstijden hoogteverschillen tot bijna vijftig meter. Tijdens de laatste ijstijd (ca. tienduizend jaar geleden) vormden regen, smeltwater en zand samen stevige modderstromen die flinke uitslijtingen in de stuwwal veroorzaakten, dit zijn de zogenaamde droogdalen.

Kenmerkenvan een droogdal is de asymmetrische vorm: de oosthelling is steil, de westhelling is glooiend. In het Cascadedal is dit goed te zien.

Fonte

>BOUWKUNST IN DE NATUU

HET JAGERSHUIS

In de hoek van de Fonteinallee en de Italiaanseweg staat al vanaf circa 1800 een klein huisje. Joseph Scheffer, de eigenaar van landgoed de Duno, vervangt dit huisje rond 1900 door een grotere chaletachtige woning: het Hertenhuis. Rond 1920 gaat het eigendom over naar een opmerkelijke man, Theo Herman Driessen. Hij bouwt het relatief eenvoudige huis uit naar een gigantische villa met twee vleugels en een hoge toren. Het huis krijgt nu de naam Jagershuis. Het biedt ruimte aan een aanzienlijke kunstcollectie en een bijzonder interieur. Helaas heeft de Slag om Arnhem in september 1944 aan het huis, kunstcollectie en tuinaanleg veel schade toegebracht. In 1955 is het perceel van het Jagershuis overgedragen aan Geldersch Landschap, onder de voorwaarde dat er geen huis teruggebouwd mag worden.

6

Enthousiast geworden? Er is nog een tweede wandelroute met een startpunt aan de Fonteinallee. Hier krijgt u een beeld van de geschiedenis van het Cascadedal.

THEEKOEPEL

Een verrassend element langs de route is een achthoekig muurtje. Het is de fundering van een theekoepel die deel uitmaakte van de tuinaanleg bij het Jagershuis. Waarschijnlijk is het gebruikt als theehuisje, maar mogelijk had het geen praktisch nut: een zogenaamde folly. In ieder geval is het uitzicht vanaf deze plek de moeite waard. Recent zijn de zichtlijnen naar de uiterwaarden hersteld.

5

7

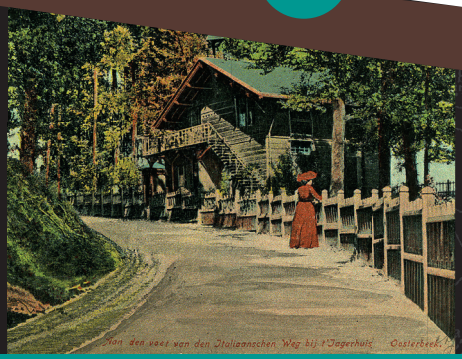

ITALIAANSE WEG

De eigenaar van kasteel Doorwerth, baron Van Brakell, heeft in 1845 de Italiaanseweg laten verharden. Er bestond al een route langs de markante scheibomen die een perceelsgrens markeerden. Vanwege de haarspeldbochten die Van Brakell in Italiaanse bergwegen ook gezien had, werd de naam Italiaanseweg. Langs die fraaie route kon hij het nieuwe station bij Wolfheze goed bereiken. De baron had grond ter beschikking gesteld om het spoor over zijn grondgebied door te trekken en een station te bouwen.

Geldersch Landschap & Kasteelen

provincie Gelderland

Gemeente Renkum

inallee *en het* Jagershuis

R

HAKHOUTCULTUUR
Voor hakhout worden bomen om de vijf tot tien jaar gekapt. De stobbe loopt vervolgens uit met meerdere stammen, die ook weer gekapt worden. Door dit langdurig te blijven herhalen ontstaan grillig gevormde stobben. Bijzonder aan deze hakhoutstobbe is dat het een beuk is, dat komt zelden voor.

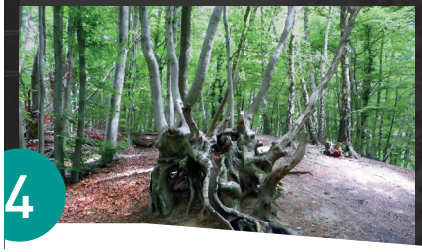

4

RODODENDRONVALLEI
De rododendronvallei is een restant van de oorspronkelijke tuininrichting bij het verdwenen Jagershuis. Vanaf het bruggetje heeft u een verrassend uitzicht op het rivierenlandschap. In het voorjaar, als de rododendronbloemen het dal paars kleuren, beleeft u de romantische tuinkunst optimaal.

3

2

LANDSCHAPSKUNST
Dit landschap is een grote inspiratiebron voor beeldend kunstenaars. Midden 19e eeuw maakt Maria Vos de tekening met de titel 'Lage weg te Doorwerth'. Waarschijnlijk is hier de Fonteinallee afgebeeld met eikenbomen, de Neder-Rijn en de hoge stuwwal.

1

< U START HIER

FONTEINALLEE

Fietsen of wandelen over de Fonteinallee is een belevenis. Het kronkelige verloop langs een reeks waterpartijen biedt steeds een verrassende aanblik. Het water is afkomstig uit de hellingen van de stuwwal. Goed om te weten: een waterbron werd in het verleden ook wel 'Fonteijn' genoemd. Het is dan ook duidelijk waar de naam Fonteinallee vandaan komt.

WANDELING

LAAT UW FIETS EVEN STAAN VOOR EEN KENNISMAKING MET LANDGOED DE DUNO. DEZE KAART GEEFT U EEN INDRUK VAN DE KORTE WANDELROUTE EN DE BIJZONDERHEDEN DIE U ONDERWEG TEGENKOMT.

Concept Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers Ontwerp ROEDINGEZAKEN

DE NATUUR ALS VORMGEVER
De Fonteinallee ligt op de grens van twee landschappen die ca. twee miljoen jaar geleden ontstaan zijn: het stuwwallandschap en het rivierenlandschap. De grote kracht van het opstuwend landijs veroorzaakte tijdens de ijstijden hoogteverschillen tot bijna vijftig meter. Tijdens de laatste ijstijd (ca. tienduizend jaar geleden) vormden regen, smeltwater en zand samen stevige modderstromen die flinke uitslijtingen in de stuwwal veroorzaakten, dit zijn de zogenaamde droogdalen.

Ontwerp Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers

HET GELDERSCH LANDSCHAP
Fortmakker van Cocxstede

Fiets af, Duno op!

Ontwerp Annerie van Daatselaar & Mieke Latijnhouwers

ANNERIE VAN DAATSELAAR

TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECT

Kantooradres: Utrechtseweg 204-1, 6862 AX Oosterbeek
Postadres: Cronjéweg 15, 6861 CD Oosterbeek

06 44862051 www.annerievandaatselaar.nl